

REVISTA QUINCENAL DE CRENTES GALEGOS

IRIMIA

A terra vai dando froito por si mesma

ANO XXIX • Nº 781 - Do 16 de febreiro ao 1 de marzo de 2009

1-M . O voto da saudade

A foto que fala

A longa marcha das mulleres (Zhugao, China).

O trasno Probablemente, ...tup!!!

Daniel López Muñoz

O problema está no “probablemente”. A campaña dos buses ateístas, como apuntaba o amigo Estrada no número anterior de Irimia, contrapón a existencia de Deus á posibilidade de gozar da vida. Evidentemente iso xa é unha idea bastante clara da divindade e con esa idea na caluga hai poucos que non queden con ganas de subir ao bus. Pero xa digo, o “probablemente” é a cuestión.

Curiosamente desde certas sensibilidades marxinais, como estas do barrio Irimia, percibimos unha continuidade case perfecta entre o deus dos buses e o do cardeal vaticano que acaba de dicir que evitar ter por máis tempo enganchada a unha máquina a unha persoa cerebralmente morta é un “abominable asasinato”. Se isto o dixera un representante da fiscalía, todo o mundo pensaría nun xuízo xusto e nun tempinho no trullo, pero se o di un cardeal desa estirpe, a cousa ponse arrepiante porque o xuízo implícito é o final e a condena que mil anos de mala catequese e horripilante predicación meteron no cerebelo de máis dun (e sobre todo dunha), non pasa por menos dunha eternidade asados a lume lento, de vagariño, sen morrer nin perder o acordo, suplicio

interminable con plena lucidez, carne torrada, sangue a oito, por sempre dolor inenarrable, o demo co tridente trinchando onde lle peta, Auschwitz era gloria bendita, cajonodemo, deixa de pinchar...!

Por iso que a mensaxe da campaña ten un pequeno problema. Se a idea e a vivencia da existencia de deus é esa, daquela a máis mínima posibilidade de que sexa certa a existencia de semellante monstro mete moito medo. E se estes que me queren convencer da súa non existencia só me aseguran un “probablemente”, mi madriña, non me subo ao bus, e quedo coas ganas, porque se probablemente non existe, existen probabilidades de que si.

Un ateo razoable debía revisar os preconceptos que ten do que nega. Certamente que en todas as tradicións relixiosas existen correntes que viven do poderoso confort de aterrorizar cun ídolo e aproveitarse do medo da xente. Tamén hai vivencias opostas, aínda que sexan menos pintorescas e mediáticas. Onde hai amor non hai temor, disque dixo alguén.

Probablemente non, seguro que a fe relixiosa, ben vivida, ten moito máis que ver coa emoción agradecida de sentir aos merlos que, agora, na candeloria, empezaron a cantar polas mañás.

Editorial Malia todo, cómpre consolidar o cambio

Temos certa saudade do entusiasmo. Gustaríanos chegar a esta fin de lexislatura e felicitarnos con entusiasmo, como país, por termos consolidado un cambio real, sólido. Cambio non só nas cores do goberno, non unicamente en certas formas, acenos e acentos do discurso, senón un verdadeiro cambio de estilo de goberno e de xestión e manexo da cousa –e dos fondos- públicos.

Cómpre sermos críticos e adultos e peneirar. Durante boa parte da lexislatura vivíronse tempos de bonanza financeira, sen conciencia de que a historia cíclica das vacas gordas e fracas segue estando aí. Houbo áreas de goberno nas que se arremedou o clientelismo de outrora, e procesos de selección de persoal pouco exemplares. Tamén houbo gasto innecesario, por máis que as denuncias da oposición teñan moito de demagogia. Sobreabundou o electoralismo, nervioso, por veces neurótico, mesturando os logros cos plans, e as intencións reais co fume e non faltou improvisación e descontrol en áreas clave, como educación.

Unha lexislatura non chega para consolidar políticas de cambio

Porén, no outro brazo da balanza hai cousas de moito interese. Sen pretender a perfección imposible, que non a hai, impulsáronse políticas claras e novidosas que, como o banco de terras ou a reorientación do desenvolvemento rural, por primeira vez inciden en asuntos clave,

sempre pendentes, como a dramática desertización humana do agro. As políticas sociais e de vivenda pasaron, por primeira vez, a estar en primeiro plano da axenda política, das expectativas da xente e do debate nos medio de comunicación. A ampliación da zona litoral a cincocentos metros merece un aplauso colectivo, dada a voracidade do sector inmobiliario. E a enerxía eólica pasou de ser un abuso de compañías descontroladas que campaban caprichosamente, a estar controlada e condicionada a proxectos de desenvolvemento das zonas deprimidas onde se instalan.

Unha lexislatura non chega para consolidar políticas de cambio. Apostamos por consolidar ese cambio, de maneira cada vez máis clara, incluíndo, xa que logo, un afondar na transparencia, na democracia, na austeridade e na moderación verbal e electoral.

Rumores de esperanza

Xan Guillén

Se Willy Fog levantase a cabeza quedaría asustado do moito que se reduciu o mundo dende que precisou oitenta días para darlle dar a volta. As distancias reducíronse e Internet é unha ferramenta que serve para moitas cousas. Tamén pode servir para achegarnos. Velaí dúas historias que teñen coma protagonistas a distancia e Internet e que me sucederon a min estes últimos días.

A miña curiosidade informática levoume a subscribirme a Facebook. Para quen non o saiba, é unha rede social na cal podes contactar con xente en función da túa amizade, dos teus intereses ou de diversas cuestións. É unha ferramenta na cal podes formar parte de grupos que piden que Gayoso separe o micrófono do queixo ou que piden a paz en Palestina. Por medio desta ferramenta dei atopado a dous amigos da miña tenra infancia. Dous amigos deses dos que fun distanciándome tanto no tempo coma no espazo e que de súpeto aparecen na túa vida grazas ao Facebook. Dalgún non sabía nada dende había máis de vinte anos.

Outra historia. Hai un ano (máis ou menos) falei dunhas relixiosas que marchaban a Sudán para colaboraren na reconstrución do país despois de moitos anos de guerra. Onte unha das irmás de comunidade desas relixiosas deume unhas cantas follas. Eran os correos electrónicos que enviaran dende que están alí contando as súas experiencias.

Indubidablemente lembráronme as “epístolas” de San Paulo. Hoxe en día San Paulo tamén mandaría os mesmos correos coas mesmas experiencias e a mesma esperanza. Non sei se todo cambiou ou nada cambiou.

1

3

2

4

A peneira

1

Occidente atiza nos Grandes Lagos a guerra do **CONGO**, rico en coltán, que resulta imprescindible para telefonía, ordenadores, tecnoloxía espacial, armas, etc., pola permeabilidade para conducir electricidade. Mentres, o 80% morre de miseria. África, hipotecada pola explotación, sofre a escravitude dos nenos nas minas, empresas fantasma das multinacionais, que incentivaron a 1ª e 2ª Guerra Africana (1998), con 5 millóns de mortos, miles de desprazados e 30.000 nenos soldados. No Kivu, un quinto da poboación abandonou os fogares (1.200.000), e loitan contra o cólera, que xa matou 50.000 persoas. Agora os tutsis, atacan os hutus exiliados na fronteira. Na foto, María López, dos 200 misioneiros españois na RDC, ferida, que viviu o xenocidio ruandés, con 4 millóns desaparecidos ou mortos, 6 misioneiros de aquí e 3 de Medicus Mundi. En 30 anos morreron 35 en conflitos.

2

O 21, a Escola de Idiomas de Ponferrada principiou outro curso de galego, pola demanda dos 40.000 galegofalantes do **BIERZO**. Protestan pola desidia dos colexios en ofrecen o seu ensino, no que se matricularon máis de mil en 13 colexios e 4 institutos. O Bierzo foi provincia galega no trienio liberal (1822) durante ano e medio. Agora é de León, excepto os 6 concellos de Valdeorras de Ourense. De feito son 75.000 os galegofalantes nos lindes de Asturias, León e Zamora, e 150.000 máis que o coñecen. Outra eiva son as 51 parroquias ourensás na diocese de Astorga: 40.000 veciños en 2000 Km2: Valdeorras, O Bolo, Viana, Trives, Manzaneda... Na foto, o anuncio da 1ª edición dos premios de Asociación Berciana da Lingua Xarmenta (2005), onde conflúen galego, asturiano, castelán e lleonés.

3

O 31 foi eruido un busto de **ANXO GONZALEZ**, 'O Cura do Incio', na súa parroquia durante 40 anos, con esta mensaxe: "Non viñen a que me sirvan, senón a servir". Tres anos despois da morte, segue a xermolar o seu esforzo. Por iso, os fregueses, coordinados por "Terras do Incio", abriron a páxina www.anxo.info, para compartir o seu espírito evanxélico que xa celebramos en Irimia. Investigador da cultura oral, restaurador da Igrexa do Hospital, promotor de reformas agrarias, coma o cooperativismo, alternou o labor pastoral con traballos en asesorías, botica, etc. Exemplificou na vida, o lema da XI Romaxe que organizou con tanto agarimo: "Tempo de sementar", onde a A Quenlla interpretou a "Rumboia" por primeira vez e todos volvemos ás casas cunha planta de castiñeiro que segue a medrar.

4

A Plataforma Antitransxénicos, despois de buscar sinaturas para que o Parlamento aprobase Galicia coma **ZONA LIBRE DE TRANXENICOS**, e que este o rexeitase, segue a concienciar a poboación dos males da alteración de plantas. Dez concellos xa pertencen a unha rede de 5000 entidades locais da UE que son espazos sen transxénicos, en contra da política do Estado, que se opón a esta loita popular. Hai multinacionais que realizan ensaios en millo transxénico, agochándose das administracións que o teñen prohibido, coma os municipios de Val de Dubra, Lalín ou Chantada, que vén de reafirmarse neste cometido, prohibindo a Monsanto, un campo experimental deste millo, que solicitara do Estado, conscientes de que é prexudicial para a saúde. Reivindican a soberanía alimentaria dos pobos contra estes imperialismos devastadores.

5

6

8

7

Alfonso Blanco Torrado

5

O idioma é o fogar do espírito de cada pobo, por iso loitamos pola súa vida no **DÍA DA LINGUA NAI**, cando entre nós, algúns están a machucala para gañar votos. En Europa hai 239 idiomas, pero son os latinoamericanos os que están a facer políticas axeitadas para protexelos, pois, hai 522 pobos indíxenas que falan 420 linguas, en Ecuador, Bolivia, México (onde 100 linguas teñen menos de mil falantes).... Así, os do zitácano, o otomí e o mazahua reducíronse nun 20%. Son as mulleres adultas, as que os están conservando, pois os homes ao ir traballar fóra, marxínanos. En Chile vén de abrirse a Academia da Lingua Aymara, para crear autoestima nos nenos e mozos pola lingua ancestral e o orgullo pola pertenza ao pobo, dentro da diversidade, como lingua integrante, promovendo o seu recoñecemento constitucional. Pero é unha teima de todos os pobos: Iraq está a aceptar o turcomán como lingua oficial.

6

ISRAEL preocupa. Rafael Lafuente, de Ferrol, na foto, denunciou na TVE o tráfico de armas de España. Nesta cidade presentan o 26 *El Judaísmo de Jesús*, de Mario Sabán, autor de *Mil preguntas y respuestas sobre el judaísmo español y portugués*, ou *La cronología del pensamiento judío*, etc. Optaron, tinguidos de sangue, polo exterminio de Gaza, que deshumanizou a consulta cun racismo e tiranía que arrepía. Deslexitimada para 1,2 millóns de árabes, fillos dos non deportados na creación do Estado, aos que non deixaron presentar partidos. Non hai democracia, cando anulan minorías, con criterios étnicos, prohibindo casar con persoas dalgunhas nacións. Esquecen os nazis, ou identifícanse cos asasinados. Entre nós hai pegada dos xudeus: Tui, Monforte, Ourense, menos dun 2%, unhas 200 familias no país, ata a expulsión (1492), mesturados cos demais. En Allariz tiñan barrio ou xudería. No 1044, vivía algún en Celanova. Despois embarcaron na Coruña para África.

7

Formamos unha rede na cadea da vida. O Parlamento Europeo vén de curtar o uso de pesticidas, por razóns de saúde. Como tamén prexudica o emprego de fertilizantes químicos e xurro, que en exceso, se usa para intensificar a produción e a comercialización de leite e carne, destruindo a rede animal dos solos: réptiles, anfibios, etc. Todo un mundo que está a perderse, coma se nada. Así, insectos, coma **AS FORMIGAS**, exemplo da laboriosidade, uns 10.000 billóns, que poboa a terra dende hai 300 millóns de anos. Seres diminutos que axudan á alimentación, porque colaboran na polinización das plantas e limpeza do chan. Sen sabelo, por cada un de nós, hai 200 millóns de insectos. Hai 950.000 especies catalogadas, pero poden ser ata 30 millóns. Producen moito ben, pero tamén prexudican..., teñen a arte de poder camuflarse no noso ambiente, sen que nos decatemos. Todos os niveis da vida están poboados por eles.

8

O día 15 terá lugar a manifestación de **GALIZA NON SE VENDE** en Compostela, contra desfeitas coma os encoros. Denegáronse 20 en tres anos, pero hai reordenacións, como as ampliacións de Os Peares e Belesar na Ribeira Sacra, que pode perder o ser Patrimonio da Humanidade. A Xunta pide competencias sobre as canles do Miño-Sil, esmagadas pola manipulación de 77 centrais. Un país asolagado polo capital, asoballando os dereitos dos donos das terras, coma en Castrelo de Miño. Fenosa aproveitouse dos recursos e esquilvou veciños e paisaxe, mentres paga os tributos fóra. Exporta electricidade, e a carón das centrais hai días sen luz polo mal estado das liñas. A construción dunha minicentral pode prexudicar o Mosteiro de Pombeiro, que estudiou Nicanor Rielo. A admiración que produce a 700 m. sobrecoille pola paisaxe que está a coroar.

-
27891 CERVO (Lugo)
 Teléf.: 982 - 55 78 41 - Fax 982 - 55 78 04
 e-mail: sargadelos@sargadelos.com
-
O CASTRO DE SAMOEDO
 15168 Sada (A Coruña)
 Teléf.: 981 - 62 09 37/62 02 00
 Fax: 981 - 62 38 04
 e-mail: ocastro@sargadelos.com
-
Rúa Nova, 16
 15705 SANTIAGO DE COMPOSTELA
 Teléf.: 981 - 58 19 05 - Fax 981 - 58 58 88
 e-mail: galeriasantiago@sargadelos.com
-
Real, 56
 15003 A CORUÑA
 Teléf.: 981 - 22 26 04 - Fax 981 - 22 26 04
 e-mail: galeriacoruna@sargadelos.com
-
Provença, 274 - 276
 08008 BARCELONA
 Teléf.: 93 - 215 03 68 - Fax 93 - 215 01 79
 e-mail: galeriabarcelona@sargadelos.com
-
Zurbano, 46
 28010 MADRID
 Teléf.: 91 - 310 48 30 - Fax 91 - 310 48 30
 e-mail: galeriamadrid@sargadelos.com
-
-
Habana, 12
 32003 OURENSE
 Teléf.: 988 - 37 09 26 - Fax 988 - 37 09 28
-
Rubalcava, 30 - 32
 15402 FERROL
 Teléf.: 981 - 35 37 14 - Fax 981 - 35 37 16
 e-mail: ferrol@sargadelos.com
-
Pza. Sto. Domingo
 27001 LUGO
 Teléf.: 982 - 22 78 04 - Fax 982 - 24 49 13
 e-mail: sargadeloslugo@terra.es
-
Urzáiz, 17
 36201 VIGO
 Teléf.: 986 - 22 00 50 - Fax 986 - 22 04 74
 e-mail: info@galeriasargadelos.com
-
Oliva, 24
 36001 PONTEVEDRA
 Teléf.: 986 - 85 25 84 - Fax 986 - 85 79 18
-
Pza. de España, 2
 27400 MONFORTE DE LEMOS
 Teléf.: 982 - 40 26 57 - Fax 982 - 41 60 33
curgal@curgal.com
-
Conde de Fenosa, 38
 32300 O BARCO DE VALDEORRAS
 Teléf.: 988 - 32 05 86
-
Rúa Castelao, 52
 36980 O GROVE
 Teléf.: 986 - 73 09 68 - Fax 986 - 73 23 34
espiroide@yahoo.com
-
Calvo Sotelo, 8
 36680 A ESTRADA
 Teléf.: 986 - 57 52 46 - Fax 986 - 57 02 94
sargadelos@aestrada.com

Política Catro novos anos de goberno

Pedro Pedrouzo Devesa

A política é un campo de ilusións. Unha idea política pode ter unha enorme capacidade para mellorar unha sociedade, pero tamén pode ser usada unicamente como forma de atar en curto aos cidadáns. O político busca cidadáns con necesidades para poder satisfacérllelas a cambio do voto. O voto é a arma que temos para apoiar ideas ou para rexeitalas. Pero o problema aparece cando cun voto decidimos sobre 10.000 ideas que levou a cabo un goberno. Que valoramos máis á hora de votar: as cousas conseguidas ou os fracasos dos políticos? Hai motivos para non votar?

Hai persoas descontentas con todos os políticos. Non hai un que lles pareza adecuado, e de todos desconfían. Cal é a razón que dan? Que todo segue igual.

Pero, de verdade todo segue igual? É o mesmo que gobernen uns ca outros? Posiblemente, nun 90% esa pregunta haxa que respondela afirmativamente. Pero iso non é un demérito dos políticos, senón un mérito da sociedade. Tanto ten qué político veña, que unha parte dos logros que, a modioño, pero firmemente, imos conseguindo, son firmes e difíciles de eliminar.

Porén, hai un 10% que muda. Cada catro anos os gobernos van deixando a súa impronta para os seguintes períodos por medio de leis, de obras e

Liberdade e igualdade son os eixos cos que debemos medir un goberno

servizos públicos, de formas de entender a sociedade máis libres e igualitarias. Liberdade e igualdade son os dous eixos cos que debemos medir a xestión dun goberno: temos máis recursos públicos que nos permiten vivir mellor (a todos) agora que hai catro anos? Vivimos nunha sociedade que aprende a sacudirse a nociva influencia dos numerosos caciques, tanto rurais coma urbanos, e votar sen ataduras? Os políticos (moitas veces) sucumben á tentación do poder. Tarefa dos cidadáns é educalos periodicamente.

Persoalmente teño gañas de ver cómo o bipartito completa nesta lexislatura os proxectos deseñados na anterior e que por motivos obvios non lle deu tempo a realizar. Interésame ver cómo resolve a rehabilitación dos núcleos urbanos, os bancos de terras, a reordenación do solo, a vivenda pública, a adxudicación eólica, o sistema galego de benestar coa consabida xestión da dependencia, o fracaso escolar, e por suposto..., a recesión económica. Creo que aínda é prematuro un novo goberno do PP, porque no partido non asumiron totalmente os motivos que os levaron a perder a maioría absoluta en Galicia.

O Peto do Santo Antón

Rubén Aramburu

Andan os entroidos pola rúa, quizais ansia de primavera e festa. Xa che dixeran moitas veces que non gusto moito destas andrómenas que fan moito barullo e gasto. Pero ben, entendo que haxa xente de samba e asubío, e que teñan gozo!

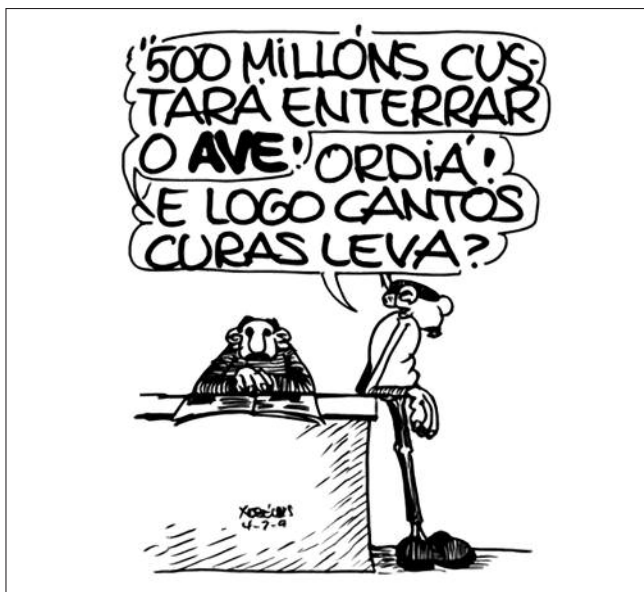
Veño de ler nun xornal que queren condenar un individuo a dous anos de cadea por deixar morrer un canciño a fame. Neste tempo de lacóns e de cachuchas dános para pensar esta historia que seica aconteceu por terras de Lugo. Cadra sempre neste tempo a Campaña contra a fame de Mans Unidas que di que combater a fame ha ser cousa de todos. Creo que un dos milagres máis bonitos de Xesús foi cando convenceu a xente de que cada un buscase no bolso e compartise con todos. Foi a gran multiplicación dos pans e dos peixes: a multiplicación do corazón. A canto nos habían condenar por deixar morrer tanta xente a fame no mundo? E quen iría a cadea? O Papa? Obama? Touriño? Xa ves que traio dúbidas profundas.

Debe ser porque a Festa do Lume sempre impón o seu aquel de austeridade, pois sendo festa non hai vaixela nin camareiros, nin primeiros postos na mesa. Só un protocolo: compartir a tortilla, a empanada, as rosquiñas de Charo...compartir a vivencia, a palabra, a utopía... milagre de partición sen rangos, distintivos ou faixas coloradas.

Disfrázase Deus, dicía o cura de Sobradelo. Disfrázase de tenrura e de agarimo neste inverno tan duro e tan cru no que marchou tan boa xente como Agustín Bueno do Castiñeiriño e Euloxio Sanxil aquel crego obreiro e camioneiro. Nos pazos non saben deles, pero canto lle queren as xentes sinxelas! Marcharon tantos velliños fuxindo da friaxe que a terra vai quedando orfa de memoria. Con todo, o Entroido aínda que amolado de coresmas e de ritos, vén sendo aturuxo pascual da natureza. Coidade os cans amiguiños.

O CARRABOUXO por ROBE LOIS

Entrevista

Conversa con Xulio Lois, teólogo

Redacción

“O decisivo é vivir en consecuencia...”

Xulio Lois exerce de teólogo e de galego por Madrid. É o presidente da asociación de teólogos Xoan XXIII e foi durante máis de trinta anos recoñecido mestre dunha reflexión cristiá encarnada nos procesos de liberación, a través do seu oficio de profesor do Instituto Superior de Pastoral, do seu exercicio como cura en Vallecas e como animador de comunidades de base. Nun momento electoral, nun momento, ademais, no que a dereita política trata de ser identificada de novo como a aliada da Igrexa, cómpre recordar o elemental da mensaxe de Xesús en clave tamén política.

Durante as últimas décadas do século pasado era moi normal falar da relación entre política e teoloxía, había unha teoloxía política e espertaba unha teoloxía da liberación. Ti mesmo escribiches sobre a relación fe-política. Parece que a posmodernidade e a teimosía da curia, sobre todo en latinoamérica, fixeron recuar esas achegas. Agora que Galicia se viste de eleccións, en *Irimia* preguntámonos se a fe en Xesús segue a ter algo que dicir en relación coas opcións e os comportamentos políticos dos cristiáns?

Efectivamente parece que hai un silencio sobre ese aspecto socio-político do Xesús histórico, ao que eu me achegaría desde a centralidade da “opción polos pobres”, e que é un asunto con implicacións políticas claras. Ese é un eixo nuclear da experiencia histórica de Xesús e así foi recoñecido noutros momentos, non tan afastados, pola mesma xerarquía católica, como aconteceu no sínodo dos bispos do ano 71. Ese é, ademais, o punto de partida, a

perspectiva novidosa da teoloxía da liberación: desde onde se fai a reflexión sobre a fe? Desde que lugar histórico e social? E non só da teoloxía da liberación. Hai moi boa teoloxía que, con diferentes matices, segue as pegadas do que Karl Barth enunciara como a “proclividade de Xesús cos de abaixo”. Xesús, desde logo, non era neutral.

E, agora, anos despois, co avance das investigacións sobre o Xesús histórico, segue sendo válida esa centralidade da opción polos pobres?

Os datos que nos achega a investigación reforzan, en primeiro lugar, a condición social de Xesús. Forma parte dunha familia humilde de aldea, que sería medio labrega, medio carpinteiro, das que ofrendaban un par de rulas, das tantas que vivían nunha economía de subsistencia. Tamén da extracción social do seu grupo se pode afirmar que cando menos seis eran da mesma orixe humilde. E, despois, está o dato tremendo e irrefutable do seu proceso final. Como di Pannenberg “sufriu a morte dun excluído”. En segundo lugar está o que Xesús dixo. O pobre forma parte da declaración programática de Xesús: a lectura de Isaías coa que

Na Igrexa hai medo a recuperar a humanidade de Xesús

comeza o seu periplo público (Os cegos ven, etc...aos pobres anúnciaselles a boa noticia), a resposta que lle dá aos seguidores do Bautista, o discurso central das benaventuranzas, a parábola do xuízo das nacións, as parábolas en xeral, etc... É como se nos pobres se xogase a causa de Xesús na Historia. O que si poderíamos falar é de novas facetas sobre as que se está a desenvolver a reflexión teolóxica, novos lugares desde os que interpretar a experiencia histórica de Xesús: a perspectiva feminista, a ecoloxista, a indixenista,...

Tamén está a forma en que, simplemente, vivía...

As actividades sandadoras de Xesús foron sinais de preferencia polos excluídos; a súa actitude coas mulleres é sorprendente; a comensalía de Xesús ten un significado moi especial pola súa especial proximidade cos pobres, por riba de calquera convencionalismo. Como di R. J. Karris a Xesús matárono pola forma en que comía. Eran comidas igualitarias, nas que ninguén debía quedar fóra, comidas escandalosas, con pecadores, que seica precipitaron a morte de Xesús.

Todo ese estilo pode de algunha maneira influír non só nos contidos das opcións vitais, mesmo políticas, dos cristiáns, senón ademais nun xeito de estar ao servizo dunha causa, hai unha maneira moi particular de liderar...

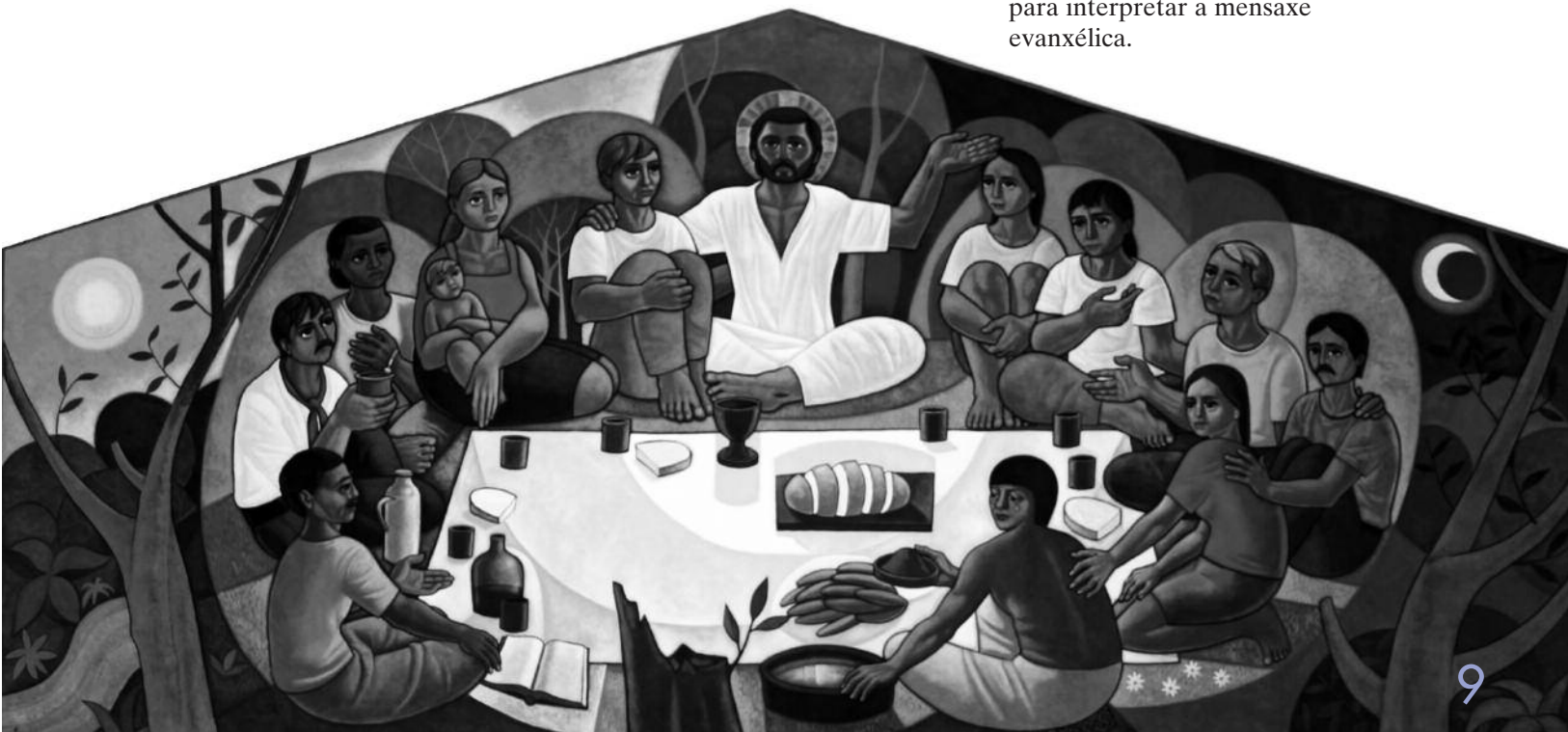
Eu diría que hai algo importante na sabedoría cristiá a ese respecto: o proceso kenótico (o abaixarse, o descender, o facerse sinxelo cos sinxelos) marca todo un estilo de estar no mundo, efectivamente, iso que se ten formulado como “fíxose pobre para enriquecernos coa súa pobreza”. Evidentemente hai algo de choque cultural cos estilos de liderado político que se levan. Pero cómpre, ao mesmo tempo, clarexar algo importante que se ten terxiversado: a pobreza non se pode sacralizar. Cómpre afirmar que a estratexia de Xesús é facerse pobre para superar a pobreza, para a liberación da pobreza e da escravitude. Sobre o estilo que preguntas, digámolo cun xogo de palabras: o cristianismo é cuestión de “proximidade”.

É aceptable a neutralidade, a distancia ou o pasotismo?

O decisivo é vivir “en consecuencia”. Eu creo

sinceramente que se na Igrexa hai medo a recuperar a humanidade de Xesús é porque hai pánico ao seguimento e as súas consecuencias. O encontro co outro –pobre– ábrenos aínda máis ao misterio da transcendencia, mesmo cando o intento de superar a pobreza resulta ser un fracaso. Tamén é certo que hai “lugares sociais” desde onde non se pode ver, nin oír, nin interpretar a mensaxe de Xesús. En cambio, como di Jon Sobrino, desde a solidariedade real cos pobres ábreanse moitas cuestións necesarias para interpretar a mensaxe evanxélica.

In memoriam

Xesús Mato

Na memoria de D. Euloxio, cura rural na diocese de Lugo (Cura sinxelo, humano, loitador, coherente...e irimego)

Igrexa de San Salvador de Castelo

Ao comezo do ano, despois dunha longa etapa de sufrimentos e unha breve estadía no Hospital Xeral de Lugo, presentouse ante o Señor (ledo, tranquilo e esperanzado!) este incansable loitador cura rural, Euloxio Sangil Beltrán. Familia, cegos de Mondoñedo e Lugo a totalidade das freguesías e amigos das parroquias veciñas de Outeiro do Rei, Castro, Rábade, Samos e Lugo, acreditaron o afecto á súa persoa e o agradecemento ao Señor por ténolo regalado.

Unha sentida Eucarística, en lingua galega, foi a nota dominante da gran manifestación de fe o día do funeral. Foi concelebrada por un numeroso grupo de cegos e presidida polo bispo de Lugo quen, nunha sinxela homilía, recoñeceu a obra e a singular vida deste cura rural que, durante moitos anos, soubo construír e manter vivas e activas varias comunidades, grazas á súa actitude permanente de amor, bondade, gratuidade, servizo e entrega a Deus e aos irmáns. Este feito recoñecérono os veciños de San Salvador de Castelo, Santiago de Vilela e San Lorenzo brindándolle o lugar de descanso dos seus restos mortais ao pé da igrexa de Vilela. Acudiron membros da familia irimega e do Movemento Rural Cristián, asociacións coas que acadara unha ben gañada amizade.

Naceu en Renche (Samos) no ano 1927. Estudou no Seminario de Lugo e ordenouse no 1952. Despois de exercer en parroquias rurais, no 1968 (o ano das utopías e a esperanza!) foi nomeado responsable das parroquias que e o acompañaron durante os últimos corenta anos. Exerceu tamén como arcipreste da zona en diversas etapas.

Euloxio foi un cura especial. De constitución física miúda, aparencia débil pero cunha ben equilibrada

cabeza agochada debaixo da súa inseparable viseira que non tapaba a súa carraxe, valentía e coherencia ante a vida e os problemas. Tentou vivir o espírito do Vaticano II (1962/65), participou na Asemblea Conxunta (71/72) e no Pastoral de Galicia (1975/79). Non se limitou ao traballo do clero tradicional senón que loitou por levar á súa vida (e ás súas comunidades) as esixencias da Igrexa aberta ao Espírito. Ese afán levouno, ao xeito do movemento dos curas obreiros de Francia, a traballar como obreiro. Fíxose viaxante (vendedor de libros, viños, lámpadas, con conflitos laborais incluídos) para non ser gravoso ás comunidades, nas que traballou arreo, cos seus paisanos para arranxar e reconstruír as igrexas. Traballar para axudar a liberar. Foi un crego de fe. Levada á vida diaria. A súa teima era *“purificar o culto”* tan contaminado polos cartos, ofrendas e ritos. O seu compromiso levouno a estar presente na famosa e valente reivindicación da coherencia da Fe Eucarística na Ofrenda de Galicia a Xesús Sacramentado (Lugo), cos problemas agrarios e na colaboración cos máis humildes e desfavorecidos. El tamén foi pobre, sinxelo, próximo, servidor e entregado aos demais. Incluída a súa familia humana. Grazas, amigo Euloxio, polo teu xeito de vida, pola túa liberdade e inquiredanzas. Sobre todo, pola túa valentía e coherencia á hora de vivir a fe. Bótanos unha man desde a túa nova situación que posúen os fillos de Deus resucitados (coma ti) para que non nos desanimemos na loita por purificar a nosa Igrexa galega de tantos atrancos e alforxas (usos, costumes, comodidades, devezos de poder, cartos...) que non a deixan vivir nas esixencias do Evanxeo de Xesús, o seu único Salvador.

UXFOR

Unidades de Xestión Forestal

<http://www.uxfor.info/>

o monte interesa

- Polo seu valor.
- Polos beneficios que achega.
- Pola responsabilidade^(*) que temos os propietarios.

(*) Lei 3/2007 de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia.

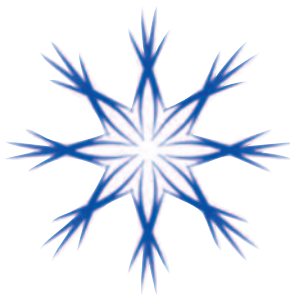
As UXFOR son unha ferramenta que interesa porque podemos revitalizar a propiedade e beneficiarnos das vantaxes da xestión conxunta. Tel. de información: 881 997 047

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

A Aquela ledicia en branco

Antes a neve caía cunha xenerosidade que se achegaba ao imposible. Duraba unha semana, ano tras ano, unha semana enteira como mínimo. E con todo era pouco tempo porque, como di miña nai, cando ela era nena, a neve botaba na cidade ata dúas semanas, e sempre caía cun manto moi espeso, de vinte ou trinta centímetros. A ledicia que me producía a súa chegada permanece intacta a día de hoxe. É unha sensación especial, tan exclusiva como a propia neve. Sinto a súa chegada no corazón, que noto como se ensancha coa mesma tenra alegría de cando era pequena, ao tempo que un sorriso xigante se me engancha na cara.

Tanta alegría como pena cando marchaba. Ao cuarto ou quinto día, a neve branca voltábase parda. Cada vez máis, ata enfermarse. Un bo día desaparecía de todo, e con ela todo o que a facía especial: o frío intenso, pero non calquera frío, senón o “frío de neve”; a cor do ceo, a forma na que pintaba os tellados, os parques, as árbores, os xogos coa neve, o olor a neve ...

A neve da que tanto gusto e que tanto me divirte, que segue a illar aldeas e a complicarlle a vida aínda a tantas persoas. A neve, que fai que nenas e nenos queden nas casas sen ir á escola (supoño que sen que o lamenten moito), que deixa fogares sen electricidade (Deus, onde íamos conectar o mp3 ou o ordenador as e os urbanos?), que altera a vida na gandería, no agro, no transporte...; que fai caer a preocupación polas persoas que teñen que viaxar a diario. A neve, tan doce e tan dura; tan agarimosa e tan perigosa.

Eu presumín toda a vida pola neve que cae na cidade. Aquí non temos mar, e iso doe, porque o mar é un galano extraordinario do tipo da neve pero ten, de momento, carácter permanente. Ter mar é algo inmenso como o mar mesmo. Aquí non temos mar, pero unha vez ao ano podemos presumir de ter neve.

Con todo, o que me segue a fascinar desta bendición anual é o seu silencio.

O noso taboleiro

Manolo G. Turnes

A pesar dos anuncios de nevarada e xeo, comezou a Asemblea de socios e socias de Irimia ás 10:15 (puntual contra todo prognóstico). Xuntámonos para reflexionar, debater e celebrar todo o que vimos facendo e vivindo como asociación. Velaquí esta crónica telegráfica.

Victorino Pérez e Camilo Nogueira.

Asemblea da asociación.

Revisouse todo o ano, comezando polas contas, que foron moi ben presentadas por Pepe Barca. O balance é saneado, aínda que quedou claro que esta revista non se autofinancia coas cotas dos subscritores. Debateuse tamén sobre o medallón, que na última Romaxe foi vendido por debaixo do seu prezo de custo. Con todo, a nosa economía marcha ben, aínda que sexa grazas en parte ás subvencións.

unha proposta de lema e lugar para a seguinte, polo que a asemblea deixou pendente a súa aprobación. No tocante á revista, comentouse que a mesa de redacción acusa un certo desgaste. Áchase de menos o compromiso dos irimegos para contar pequenas experiencias achegadas a eles.

Logo de repasar as outras actividades, a xeito de colofón, a directiva expresou o seu desexo de que este ano se potencien as

Mesa Redonda.

Victorino Pérez e Camilo Nogueira foron convidados para darnos as perspectivas socio-relixiosa e socio-política, respectivamente, ó tema de reflexión que nos convocaba: “crise de sistema, crise de utopías. Alternativas”.

Comezou Camilo facendo un repaso do século XX, no que foron tendo lugar cambios “utópicos” que abrangueron a descolonización, a mellora xeral do noso nivel de vida e cultural, as grandes conquistas dos traballadores, a democracia, a liberdade relixiosa ou o comezo da liberación da muller.

Cando se fala da caída das utopías -asegurou- estase a pensar en utopías trasnoitadas que xa non responden ó mundo de hoxe: EUA e China xa non son as únicas potencias. Emerxen novas referencias coma Brasil, espello para os outros países da zona. EUA co seu modelo ultraliberal xa non convence nin pola forza: se China e a India -que suman media humanidade- consumen coma eles (ou coma nós) o planeta non o resistiría. Fronte á inseguridade dun estadounidense ante a enfermidade ou o futuro dos fillos, Europa é referencia no terreo social: calquera que enferme ten un médico que o atenda, os nosos fillos van poder

A nova utopía debe facerse desde a lectura da realidade e as experiencias exitosas, con traballo, por un camiño asumible e mantendo os valores.

Polo que se refire á renovación da xunta directiva, Machusa -ata o de agora secretaria-, deixa o cargo, substituíndoa Concha Sánchez.

O repaso das diferentes actividades de Irimia, comezámolo pola Romaxe. Segundo informou Lois Ferradás, a organización da Romaxe deste ano está en marcha pero aínda non hai

seguintes tarefas: a) manter a sustentabilidade económica, b) restaurar os tempos de reflexión do verán, c) levar a cabo a edición sonora das cancións que A Quenlla canta nas Romaxes e d) crear obradoiros (formación) ofertable a parroquias e comunidades.

O noso taboleiro

Concha Sánchez faise cargo da secretaría.

facen estudos superiores sen termos que aforrar para isto desde que nacen. Ademais é modelo de convivencia en paz e construción dunha economía poderosa entre países que se formaron a base de guerras.

Galicia tampouco xa non é a de hai 50 anos: de país labrego-mariñeiro pasamos a urbano-industrial. Ademais somos un país exportador (o 33% da nosa produción). Aquí tamén o paro sobe, pero sufiremos menos a crise ca noutros lugares. A

economía galega lidera en España o sector do automóbil, do téxtil, da pizarra, do naval, aluminio, a enerxía eléctrica, etc., que non dependen do ben ou mal que lle vaia á economía española.

A utopía de poñer fin ó capitalismo está vixente pero as modificacións deben vir de dentro da sociedade. O cambio está lastrado pola idea dun cambio global que veña de fóra. Xa agora non todo na nosa sociedade é capitalismo (as coberturas sociais xa citadas non forman parte desta ideoloxía). A nova utopía, pois, debe facerse desde unha lectura da realidade e desde as experiencias exitosas que xa temos, con traballo, por un camiño asumible pola

a igrexa sociolóxica (sermos moitos e visibles) para se manifestar con poder. Subliñou unha das principais eivas do catolicismo sinalada polos protestantes: a pobreza da vida espiritual persoal.

Repasou os diferentes grupos que hai na Igrexa, e tamén os de base - como Irimia- que considera afectados por ese mesmo déficit de espiritualidade e recordou a este respecto a frase de Panikkar/Rahner: o cristián do século XXI será místico ou non será.

Logo enumerou as *chagas* da Igrexa: esquecemento da centralidade dos pobres, xerarcocentrismo patriarcal, romanocentrismo, prexuízo cara o

Sen crer nalgo, sen esperanza e sen amor, non se ergue un polas mañás

humanidade e mantendo os valores que nos permitiron chegar ata aquí.

A continuación Victorino declarouse partidario de optar pola utopía de Xesús de Nazaret. Sen fe nalgo - afirmou-, e sen esperanza e sen caridade un non se ergue pola mañá. Na súa análise da Igrexa afirmou que esta revélase incapaz de suscitar unha experiencia espiritual entre os cristiáns, conformándose con manter

que non sexa teoloxía elaborada baixo un esquema de “pensamento filosófico grego” e resistencia a facerse galega en Galicia. Avogou, en definitiva, pola necesidade de que as comunidades cultiven unha mística da liberación, que nos permita ter experiencia profunda da realidade e percibir nela un Deus que a alenta.

Xantamos, celebramos e despedímonos.

XUNTA DE GALICIA

PRESIDENCIA
Secretaría Xeral de Política Lingüística

EDITA: Asociación A. IRIMIA

MESA DE REDACCIÓN: Daniel López Munoz, Luís Gómez Aldegunde, Pedro Pedrouzo Devesa, Rubén Rivas Vidal, Lidia Chan, Manolo G. Turnes, Lines Salgado Iglesias, José Antonio Martínez. Tlf. 986 10 49 45.

COLABORADORES: Xosé Chao Rego, Victorino Pérez Prieto, Xosé Antón Miguélez, Manolo Regal, Alfonso Blanco Torrado, Xosé Lois Vilar, Marta Sopena, Gumersindo Campaña, Tareixa Ledo, Moisés Lozano, Clodio González Pérez, Antón Martínez Aneiros, Sara Paz Quiñones, Agustín Bueno, Manuel Pérez Blanco, Xabier Blanco, Bernardo García Cendán, Valentina Formoso Gosende, Celia Castro Ojea, Xerardo Castedo Valbuena, Engracia Vidal, Francisco Xabier Martínez Prieto, Fernando Veiga, Antonio Pinto Antón, Bea Cadrón Vilar, Mariano Guizán Sánchez, Carmen Soto, Rubén Aramburu.

CORRECCIÓN LINGÜÍSTICA: Lidia Campos Chan, Luís Aldegunde.

SUBSCRICIÓN: Apdo. 980 - 15705 Santiago de Compostela. Telf.: 655 028 253

SUBSCRICIÓN: ordinaria: 24 Euros. de Apoio: 36 Euros. **Correo electrónico** - irimia@wanadoo.es

CONTA: Caixa Galicia, CC/2091-0349-45-3040005822 - Urbana, nº 8 - Santiago / BBVA 0182-0267-15-0207905484

DEPÓSITO LEGAL: C-1417-81 **TIRADA:** 1.300 exemplares **DESEÑO E MAQUETACIÓN:** Ninfa, Riveiro, Martínez

IMPRIME: Artes Gráficas LITONOR S.A.L. **DISTRIBÚE:** IMPACTA

EDICIÓN ELECTRÓNICA: <http://www.vieiros.com/canaís/26/canal-irimia>

FEITO EN PAPEL RECICLADO

Boa Nova

O ECO

Nunca me gustaron os pesados. Tampouco facerme eu pesado, aínda que isto último é connatural a un e moi poucas veces evitable. Pero esta semana pasada descubrinme valorando un pesado. Por primeira vez entendín que cando un quere que as cousas se fagan ou, sobre todo, que se fagan ben, cómpre poñer un pesado na súa vida. En realidade o meu cambio de apreciación foi doado: deixei de pensar por un só minuto no cargante que me resultaba esta persoa e observei os froitos da súa insistente perseveranza. Só unha confianza absoluta na tarefa que estaba a desenvolver podía explicar a súa insistencia a pesar de tantos rexeitamentos. E pensei como moitas veces a miña comodidade, ou mesmo un pouco de vergonza, adiara proxectos que eu considerara de vital importancia.

José A. Martínez

A PALABRA

Mc 2, 1-12

Domingo 22 de febreiro - 7º domingo do tempo ordinario

De alí a uns días entrou de novo na casa; tantos se xuntaron que nin diante da porta había xa sitio. El expoñíalles a Palabra. Entón, entre catro, trouxeron un home tolleito. Pero, non podendo chegar ao pé del, pola moita xente que había, levantaron ata poderen meter o leito co enfermo, e descolgalo. Xesús, vendo a fe que tiñan, díxolle ao tolleito: "Meu fillo, quedanche perdoados os teus pecados". Pero alí sentados estaban algúns letrados, que mantiñan para os seus adentros: "Pero que está a dicir este home? Está blasfemando. Quen pode perdoar os pecados, senón unicamente Deus?".

Xesús, decatándose axiña do que estaban cavilando, díxolles: "Por que razoades así nos vós adentros? Que é máis fácil; dicirlle a este tolleito: quedan perdoados os teus pecados, ou dicirlle: érguete, colle a padiola e vaite? Pois para que vexades que o Fillo do Home ten poder para perdoar os pecados - dille ao tolleito-, colle a padiola e vaite á túa casa".

E así foi: no instante ergueuse, colleu o leito, e foise diante de todos; de tal modo que todos ficaron pasmados, e daban gloria a Deus dicindo: "Nunca tal cousa vimos".

A CLAVE

Falan as ciencias sociais da resiliencia como a capacidade humana para sobrepoñerse ante as adversidades, para rexurdir, adaptarse, recuperarse e acceder a unha vida significativa. E din que a resiliencia produce nas persoas unha transformación interior, volvéndoas máis humanas e sensibles, máis solidarias.

No evanxeo de hoxe Xesús chámanos á resiliencia. Pinta a historia a un home amarrado a unha padiola, laiándose da súa desgraza. Está inútil e pensa que a vida xa non paga a pena. Os amigos xa non saben como animalo: mesmo o descolgan polo tellado da casa. Xesús dálle unha palmadiña no lombo, que de seguro todos e todas lle estaban a dar, pero que ata aquel momento a este homiño eivado non lle fixera efecto porque non cría nas propias posibilidades.

Xesús non lle dá alternativa: "Levanta, colle a padiola e vaite para a túa casa". Non está Xesús polo labor de deixarnos quedar de inútiles, de derrotados. Mándanos para casa coa padiola das nosas desgrazas na man.

Estou ben certa que na casa había unha muller resiliente, que sacaba adiante a vida e a familia ela soa porque o seu home estaba inútil.

Marisa de Corme

Falando da lingua Por favor, infórmense!

Lidia e Valentina

Medias verdades, mentiras enteiras, distorsión da realidade... É o que empregan un grupo de xente que - baixo unha denominación tan ben soante coma “Galicia bilingüe”- quere enterrar o galego. Si, como o oídes, ímoslle chamar ás cousas polo seu nome. Podedes non estar de acordo coa nosa postura, pero cando menos teredes que estar ben informados e entender ben o significado do bilingüismo que se anda a defender por aí.

Que pretenden os que baixo “bilingüismo” defenden que “cadaquén fale o idioma que queira e eduque ós fillos na lingua que desexe”? Significa, ademais dunha falta de respecto pola lingua propia da comunidade e mais dos seus falantes, o seguinte:

1-Agochar e deturpar a realidade de que Galicia ten unha lingua de seu que está MINORIZADA, isto significa que necesita protección porque está xogando un combate en desigualdade de condicións. Parouse alguén a pensar con que armas conta cada un dos exércitos? O galego: unha canle de televisión, fronte ó castelán: polo menos, 6 canles. E se o combate se quere desenvolver con xogos de ordenador, videoconsolas, películas, como queda a cousa? Onde se lle pode axudar ó débil? A través da educación.

2-Facer demagogia e empregar a lingua coma arma política. Dixemos moitas veces que a lingua non ten siglas de ningún partido. Atacar un sistema de aprendizaxe avalado polo Consello de Europa coma as Galescolas non é pretender o bilingüismo, senon outra cousa... Despotricar contra o Decreto 124/2007, que pretende que as dúas linguas da comunidade teñan a mesma presenza nas aulas, é dicir, que se ensine un 50% das materias en galego, non é pretender o bilingüismo. Pedir que se anule unha lei que nin sequera se está a cumprir porque nas cidades non se chega nin de lonxe a ese 50%, non é pretender unha Galicia bilingüe, é querer destruír o galego.

3-Pedir que os pais poidan decidir se os seus nenos poden ou non recibir a clase de matemáticas en galego, que significa? Pois que non cren que o galego valla para aprender a sumar... Vaítes, vaítes! Isto é pretender unha Galicia bilingüe?

Ide reflexionando sobre isto, informádevos ben do que realmente pretende a xente que promulga o bilingüismo, e mais do que queremos os que buscamos a NORMALIZACIÓN -que non imposición- do galego.

Seguimos no próximo número, que isto non remata aquí!

O Fachineiro da lingua

Ramón Piñeiro, ese fracasado

Nunha etapa da súa vida Ramón Piñeiro considerou que mellor ca centrar as forzas en desenvolver un partido galeguista era preferible galeguizar todos os partidos para que, á marxe da ideoloxía que estes posuían, partiran todos dunha base galeguista. É o que se coñece como piñeirismo. El mesmo integrou, como independente as listas do PSOE. Un dos logros da súa xeración dos que el estaba máis orgulloso era o feito de contarmos cun estatuto homologable ao catalán e ao vasco e mais a Lei de normalización lingüística. Case 20 anos despois de que el morrera vemos que a galeguización dos partidos que el propugnaba non só non chegou senón que cada

día está máis lonxe. O candidato que representa á metade dos votantes de Galicia preséntase ás eleccións coa promesa estrela de derrogar o decreto de galego no ensino e dando o seu apoio explícito a organizacións que pretenden unha derrota do galego por goleada e canto antes. Non sei onde está o punto de non-retorno para supervivencia desta nosa lingua que debeu nacer en martes 13, pero cada día achegámonos máis e con paso firme. Moito se lembra o fachineiro da frase evanxélica: “Eu non vin aquí para derrogar a Lei; eu vin para lle dar cumprimento”.

A.Q.